

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ



FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

HE 215/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n pikamaksamisasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Talousvaliokunta, 13.2.2025

HE 215/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n pikamaksamisasetusta täydentäväksi
lainsäädännöksi
Bank of Finland

Suomen Pankki kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiasta ja lausuu seuraavaa:

- Suomen Pankki suhtautuu sääntelyhankkeeseen kokonaisuudessaan myönteisesti. Pikamaksamisasetus sisältää muun ohella säännökset, joilla muutetaan selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä annetun direktiivin (98/26/EY) määritelmiä laajentamalla maksujärjestelmiin osallistuvien laitosten luokkia siten, että maksulaitokset ja sähkörahayhteisöt voivat osapuolina osallistua selvitysjärjestelmään, jonka liiketoiminta koostuu siirtomääräysten toteuttamisesta ja jotka ovat vastuussa tällaisten siirtomääräysten aiheuttamien taloudellisten velvoitteiden täyttämisestä kyseisessä järjestelmässä.

Lisäksi asetuksella muutetaan toista maksupalveludirektiiviä muun muassa käyttäjien varojen suojaamista koskevien säännösten osalta käsittäen mahdollisuuden käyttää siihen keskuspankissa pidettävä tiliä, jos keskuspankki omasta harkinnastaan tarjoaa tällaisen mahdollisuuden.

- Suomen Pankki kiinnittää huomiota siihen, millä edellytyksillä muu laitos kuin luottolaitos voisi osallistua keskuspankin ylläpitämään selvitysjärjestelmään, ja millä edellytyksillä tällainen laitos voi saada pääsyn keskuspankin ylläpitämään tiliin. Eurojärjestelmän yhteisen kannan mukaisesti päätös siitä, myönnetäänkö suora pääsy keskuspankin ylläpitämiin maksujärjestelmiin ja/tai tarjotaanko tilejä varojen suojaamista varten, on olennainen osa eurojärjestelmän perustehtävää edistää maksujärjestelmien sujuvaa toimintaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 127 artiklan 2 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti.

Suomen Pankki katsoo, että EKP:n ja kansallisten keskuspankkien riippumattomuuden periaatteen (SEUT:n 130 artikla; EKP:n ja EKP:n perussäännön 7 artikla) mukaisesti päätös myöntää suora pääsy keskuspankin ylläpitämiin maksujärjestelmiin ja/tai tarjota tilejä varojen suojaamista varten jää yksinomaisesti eurojärjestelmän ja kansallisen keskuspankin harkintavaltaan kuuluvaksi asiaksi.

- Suomen Pankki katsoo, että edellä mainitut sekä muut hallituksen esitysluonnoksessa mainitut seikat eivät siten anna muulle laitokselle, joka ei ole luottolaitos, automaattista pääsyä TARGET-järjestelmään [tai sen kansalliseen osajärjestelmään], sillä TARGET-järjestelmään osallistumisen kelpoisuuskriteerit ja säännöt johdetaan eurojärjestelmän ensisijaisesta tehtävästä ylläpitää hintavakautta ja erityisesti rahapolitiikan toteuttamisen ja maksujärjestelmien sujuvan toiminnan perustehtävistä, joista on puolestaan säädetty unionin primäärioikeuden tasolla.
- Suomen Pankki nostaa esille sen, että EKP on antanut tammikuun 27. päivänä 2025 asetuksen pankkisektorin ulkopuolisten maksupalveluntarjoajien pääsystä eurojärjestelmän keskuspankkien ylläpitämiin maksujärjestelmiin ja keskuspankkitileille (EKP/2025/2). Tässä päätöksessä kuvataan mm. ne edellytykset, joiden vallitessa kyseiset toimijat voidaan hyväksyä keskuspankin ylläpitämiin maksujärjestelmiin.

- Suomen Pankki ehdottaa edellä kuvatun johdosta edelleen harkittavaksi, tulisiko esimerkiksi esitysluonnoksen ehdotetun maksulaitoslain 41 §:n yksityiskohtaisia perusteluja täsmentää tältä osin ottamaan huomioon, että osallistumisoikeus keskuspankin ylläpitämään selvitysjärjestelmään on aina keskuspankin yksinomaisessa harkintavallassa oleva asia, ja muun laitoksen tulee aina täyttää myös asianomaisen keskuspankin järjestelmän sääntöjen ja muiden asiaan liittyvien vaatimusten edellytykset.